

(materiał wykorzystany na kursie e-learningowym nt. "Rozpoznawanie ryzyka dysleksji")

Propozycja arkusza do analizy zebranego materiału diagnostycznego jako podstawy do planowania działań wspomagających ucznia przez np. zespół lub grupę nauczycieli wspierających ucznia z ryzykiem dysleksji (wg Mirosławy Pleskot nauczyciela konsultanta z MSCDN w Warszawie)

Nazwisko i imię ucznia/uczennicy

Klasa

Wiek dziecka

Okres prowadzenia obserwacji:.....

Wykorzystany materiał diagnostyczny:.....

Informacje uzyskane na podstawie analizy zebranego materiału diagnostycznego z uwzględnieniem treści wynikających z podstawy programowej w I etapie edukacyjnym

Rodzaj aktywności w której dziecko wykazuje trudności w uczeniu się (<i>np. polonistyczna, matematyczna, plastyczna.....</i>)	
Treści/zadania/ćwiczenia sprawiające dziecku trudności, realizowane wg przyjętego programu nauczania i wynikające z podstawy programowej	
Wnioski wynikające z diagnozy specjalistycznej - opinii psychologiczno-pedagogicznej (jeśli jest)	
Wnioski wynikające z analizy zebranego materiału diagnostycznego – określenie mocnych i słabych stron dziecka	

	
Zalecane ćwiczenia prowadzone w ramach wszystkich zajęć w trakcie dziennego pobytu dziecka w szkole	
Zalecane ćwiczenia prowadzone w ramach konkretnych zajęć, np.: wf, plastyka,, bardziej specjalistyczne wspierające wybiórczo zaburzone obszary rozwoju dziecka	
Wskazówki dla rodziców/opiekunów do pracy w domu	
Inne: 	
Zespół nauczycieli klasy: (podpisy)	

Przykładowe ustalenia, działania i ćwiczenia wspierające dziecko z symptomami ryzyka dysleksji, odnoszące się do bardzo różnych obszarów działalności i aktywności dziecka.

(Przedstawione w tabelce elementy zajęć / ćwiczeń są tylko propozycją, którą można weryfikować. Nie oznacza to wcale, że oto każde dziecko będzie musiało mieć zaplanowane działania wspomagające – korygujące we wszystkich zaprezentowanych powyżej obszarach. W ramach współpracy nauczyciele mogą stworzyć zestaw konkretnych ćwiczeń dla danego ucznia, które z jednej strony będą możliwe do zastosowania przez wszystkich nauczycieli na różnych zajęciach, z drugiej zaś można zaproponować też i takie, które w sposób bardziej wyspecjalizowany będą mogły być realizowane tylko np.: przez nauczyciela muzyki czy wf – u).

Problematyka obszarów działalności i aktywności dziecka	Istota danego bloku zajęć i cele, które dziecko może / powinno osiągnąć w toku realizacji działań wspierających
Elementy zajęć / ćwiczeń adaptacyjnych i motywujących	Nawiązywanie kontaktu i próby rozbudzania własnej aktywności dziecka poprzez rozmowę kierowaną i inspirowaną; zabawę swobodną i kierowaną, grę dydaktyczną lub inne formy pracy na etapie wczesnej edukacji dziecka celem: • uczenia się rozładowywania, wyciszania i panowania nad tłumionymi lub zbyt ekspresyjnie okazywanymi negatywnymi emocjami; • „uczenia się siebie” - swoich potencjalnych możliwości, zainteresowań, talentów, jednym słowem – mocnych stron, które dziecko tłumi w wyniku różnorodnych niepowodzeń, nie tylko szkolnych; • odzyskiwania bądź uczenia się wiary we własne siły i motywacji do pracy, a więc „budowanie pozytywnego JA”;
Elementy zajęć/ćwiczeń o charakterze zabawowym, uwzględniające szeroko rozumianą aktywność własną dziecka i treści dydaktyczno-wychowawcze, ale w kontekście działań na materiale tzw. „nieliterowym”:	Rozwijanie sprawności ruchowej, manualnej, grafomotorycznej, rytmicznej, muzycznej, plastycznej, jako przygotowanie lub usprawnianie zaburzonych funkcji niezbędnych do opanowania umiejętności czytania i pisanie, celem: • uczenia się w indywidualny sposób likwidowania różnorodnych napięć, a co za tym idzie ogólnie ujmowanej niechęci do nauki, poprzez wykorzystywanie metod zabawowych w kontekście różnych form aktywności – ruchowej, plastycznej, muzycznej, itp.; • rozwijania w indywidualny dla siebie sposób opóźnionych funkcji percepcyjno – motorycznych poprzez realizację ćwiczeń nie opierających się na jakimkolwiek materiale literowym
Wspomaganie i korygowanie sfery poznawczej w zakresie spostrzegania wzrokowego:	Uwzględnianie zasad stopniowania trudności: od konkretnego do abstrakcji oraz ujmowanie w treściach 5 obszarów stymulowania sfery wzrokowej: analizy i syntezy, koordynacji wzrokowo-

	ruchowej, stałości spostrzegania, wyróżniania figury w tle, orientacji w przestrzeni i stosunków przestrzennych celem: • doskonalenie procesu analizy i syntezy wzrokowej na materiale konkretnym, obrazkowym, abstrakcyjnym, z uwzględnieniem materiału literopodobnego; • wspomaganie i trenowanie pamięci wzrokowej świeżej; • doskonalenie umiejętności w kontekście rozróżniania szczegółów w tle i odwrotnie; porównywania, różnicowania i abstrahowania; • uaktywnianie pola widzenia.
Wspomaganie i korygowanie sfery poznawczej w zakresie spostrzegania słuchowego	Uwzględnianie w treściach nie tylko materiału słownego i nie ograniczanie się do stymulowania jedynie słuchu fonematycznego, ale odnoszenie się do bogatego materiału „dźwiękowego” niewerbalnego, celem: • doskonalenie procesu analizy i syntez słuchowej na materiale konkretnym – dźwięki z otoczenia, muzyczno - rytmicznym, abstrakcyjnym - werbalnym, • ćwiczenie pamięci słuchowej; • ćwiczenia różnorodnego odtwarzania, realizowania i czucia rytmu.
Elementy zajęć/ćwiczeń o charakterze relaksacyjnym	Rozwijanie u dziecka „nawyku” i umiejętności odpoczynku celem: • uczenia się i poznawania własnego ciała i pracy z ciałem, właściwym oddechem, pozwalającym na odprężenie psychoruchowe; • uczenie się likwidowania napięcia mięśniowego w różnych częściach ciała.
Elementy zajęć/ćwiczeń konkretnych zagadnień tematycznych z zakresu specyficznych problemów dziecka na danym etapie edukacji	Uwzględnianie w zadaniach i ćwiczeniach treści z zakresu szeroko rozumianych umiejętności czytania i pisania celem: • usprawniania umiejętności techniki czytania i pisania (grafii) • doskonalenia trzech aspektów czytania: techniki czytania, czytania ze zrozumieniem i czytania krytycznego; • usprawniania poprawności ortograficznej; • doskonalenia poprawność pisanie wg czterech stopni trudności: przepisywanie, pisanie z pamięci, pisanie ze słuchu i pisanie twórcze – samodzielne.
Elementy zajęć/ćwiczeń wspierające ogólną sprawność intelektualną.	Rozwijanie u dziecka czynnego słownictwa z różnych dziedzin wiedzy poprzez organizowanie działań motywującej dziecko do aktywności i własnej i tzw. „twórczej działalności i kreatywnego myślenia” celem: • uczenia się coraz lepszej koncentracji uwagi, pamięci i spostrzegawczości;

- | | |
|--|--|
| | <ul style="list-style-type: none">• kształtowania umiejętności bycia coraz bardziej samodzielnym w rozwiązywaniu coraz bardziej złożonych zadań; |
|--|--|